

TERVETULOA!

Veso-koulutus 7.8.2018

Orivesi

PÄIVÄN OHJELMA 7.8.2018

8–8.30 aamupala

8.30–11 veson yhteinen osuus

- uuden henkilöstön esittäytyminen
- muutoksessa jaksaminen
- työrauha (Pasi Kiema)
- yhteisöllinen oppilashuolto, osallisuus
- hankekuulumiset (Tiina Sarisalmi)

11–12.15 lounas

12.15 koulukohtainen työskentely

8.8. koulukohtainen veso

ESITTÄYTYMINEN

- vs. kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila, virka alkaa 20.8.2018
- yhteiskoulun ja lukion uusi rehtori Jari Hildén aloitti 1.8.2018
- eri yksiköt
- opiskeluhuolto (perusopetuslaissa oppilashuolto, lukiolaissa opiskelijahuolto)
 - kuraattorit Krista Pentti, Reetta Väisänen
 - koulupsykologi Pauliina Sarviluoma
 - kouluterveydenhoitajat Taina Nurminen, Suvi Hellsten ja Tuija Koivisto
 - koululääkäri

OPE KATO! VÄLITTÄMINEN JA ARVOSTAMINEN

varhaiskasvatuksesta
yliopistoon

Mika Ojakangas

JOHTAMISFILOSOFIA

- humanistinen ihmiskäsitys
- ihmisen arvo, ainutlaatuisuus, luovuus
- luottamuksellisuuden rakentaminen arvostavan vuorovaikutuksen keinoin
- työyhteisön tieto asuu henkilökunnassa, johtajan tehtävä saada tieto ja osaaminen koko yhteisön käyttöön
- hiljaisen tiedon näkyväksi tekeminen
- yhdessä tekeminen, yhteinen visio (Ei erottelua hallinnon ja opetushenkilöstön välillä)
- motivaation olemus
- eettinen harkintakyky
- kannustaminen
- ilo, huumori

ARVOT

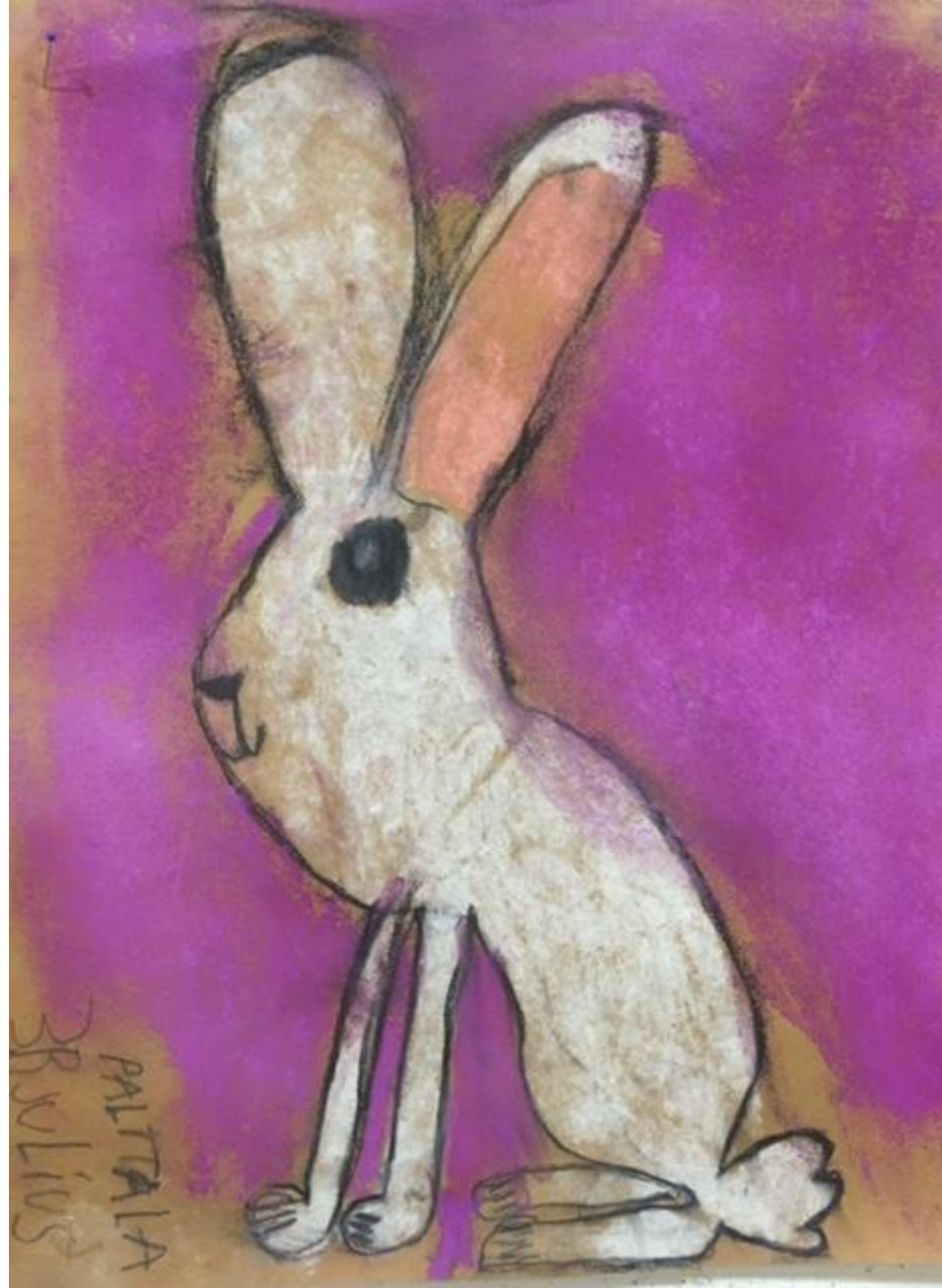
Jokaisella lapsella ja nuorella on oikeus kasvaa täyteen mittaansa yksilönä ja yhteiskunnan jäsenenä omista lähtökohdistaan käsin.

- hyvä opetus
- oppimisen ilo
- luovuus
- välittävä ja arvostava vuorovaikutus
- myönteiset tunnekokemukset
- kannustava palaute

Kestävän
elämäntavan
välttämättömyys

Oppilaan/
opiskelijan
oikeus hyvään
opetukseen ja
oppimiseen

Kulttuurinen
moninaisuus
nähdään
rikkautena

Oppilaan
ainutlaatuisuus

Ihmisyys, sivistys,
tasa-arvo,
demokratia

Turvallisuus,
hyvinvointi

Yhteistyö

OPPIJAN AINUTLAATUISUUS JA ELINIKÄINEN OPPIMINEN

- Jos haluat vahvistaa uteliaisuutta, salli kyseleminen.
- Jos haluat kehittää ongelmanratkaisutaitoa, kytke asiat tosielämän ongelmiin ja kannusta oppilaita etsimään ratkaisuja yhdessä.
- Jos haluat edistää ymmärrystä, liitä eri oppiaineisiin kuuluvia asioita toisiinsa.
- Jos haluat kasvattaa yhteiskuntaa rakentavia kansalaisia, edistä kaikkien mukanaoloa ja osallistumista, anna tilaisuuksia vaikuttaa ja edistä myönteistä - ei kielteistä - kriittistä ajattelua.
- Jos haluat vahvistaa oppijan itsetuntoa ja oppimismotivaatiota, anna rakentavaa ja rehellistä palautetta.
- Älä koskaan nolaa oppijaa.

➤ **KYSE ON SIIS TOIMINTAKULTTUURIN JA PEDAGOGIIKAN MUUTOKSESTA**

UNELMIEN KOULU 1–6-LUOKKALAISTEN SILMIN JA SANOIN

Unelmien opettaja saa oppilaat innostumaan, kun hän on kiinnostunut työstään ja yrittää kehitellä kaikkea uutta.

Hän osaa yhdistää pelejä, leikkejä ja liikuntaa opittavaan aiheeseen.

Lisäksi unelmien opettaja on iloinen, kannustava, ystävällinen, tasapuolinen, huumorintajuinen, rauhallinen ja pitkähermoinen.

Oppilaiden vastuksissa korostui erityisesti, että unelmien opettaja ei huuda tai valita turhasta.

Unelmien opettaja osaa lasten mielestä pitää ryhmän koossa ja puuttuu kiusaamiseen.

Hän kuuntelee oppilaiden mielipiteitä ja antaa tehdä töitä ryhmissä ja yhdessä toisten kanssa.

KESKUSTELU

- Ajatuksia oppilaiden Unelmien koulu -mielipiteistä
- Mahtuvatko eri tavalla työskentelevät samaan taloon (lapset, nuoret, aikuiset)?

MIKSI KOULUN PITÄÄ MUUTTUA?

- Globaali muutos, yhteiskunnan muutos
- Tulevaisuudessa tarvittavien taitojen muutos
- Käsite oppimisesta muuttuu ja kehittyy koko ajan, samoin opetuksen tavoitteet, sisällöt ja keskeiset työtavat.
- Koulu ei ole erillään yhteiskunnasta
- Lainsäädännön muutokset
- Johtajuuskäsityksen muutos
- Resurssit

MUUTOS

- Meidän aikuisten tulee näyttää esimerkkiä muuttuvissa olosuhteissa toimimisesta, sillä kasvatamme nuoria yhä nopeammin muuttuvaan tulevaisuuteen ja työelämään.
- Toisaalta koulun tärkeä tehtävä on vaalia inhimillisiä arvoja kovin kilpailukeskeisessä ja tehokkuutta vaativassa yhteiskunnassa.
- Toisen ihmisen sekä luonnon ja rakennetun ympäristön kunnioittaminen eivät jää koskaan vanhanaikaiseksi.
- Muutoksen avain: yhdessä rakentaminen ja tekeminen

TUTKIJA RISTO LINTURI

TULEVAISUUDEN AMMATTEJA

- robottiturvallisuuden tarkastaja, robottityönjohtaja, robottienergia-avustaja
- tekoälykasvattaja, faktantarkastaja, superkykyvalmentaja
- valheenpaljastaja, valhemedian torjuja
- virtuaalielämän kehittäjä, virtuaaliopas
- sieni- ja marjaeräopas, kaupunkiviljelijä
- tavaran kaukolastaaja
- robottiravintoloitsija, etäkokki

TYÖN SUJUMISEEN VAIKUTTAVAT

1. **Henkiset työvälineet** (henkilökunnan tiedot, taidot, asenteet, opetussuunnitelma)
2. **Olosuhteet** (tilat, kalusteet ja koneet)
2. **Toimintatavat** (pelisäännöt, käytänteet, hyväksi havaitut kokemukset)
3. **Kohde** (oppilas, ryhmät)

Kun jossain näissä tapahtuu muutoksia, täytyy kaikkia osa-alueita miettiä uudelleen.

-Olosuhteisiin ei paljoa voi vaikuttaa. Oletko sinun työn kohteen kanssa? Mitä ovat henkiset työvälineesi?

-Missä on tapahtunut muutoksia? Onko kaikkia osa-alueita tällöin mietitty uudelleen?

(Markku Rissanen)

REALISTISET TAVOITTEET MUUTOKSESSA

- Mennään eteenpäin.
- Tehdään uusia juttuja.
- Pidetään jalat maassa ja pää pilvissä.
- Mikä on mahdollista?
- Missä pidetään matalaa profiilia?
- Mitä kannattaa kokeilla, vaikka saattaakin mennä metsään?
- Avoin asenne uusiin toimintatapoihin.
- Millainen on uuden opsin mukainen toimintakulttuuri?

(Markku Rissanen)

LUOTTAMUS HELPOTTAA MUUTOSTA

Luottamus työpaikalla perustuu neljään osatekijään:

- *Osaaminen*
- *Luotettavuus*
- *Hyväntahtoisuus*
- *Vastavuoroisuus*

(Markku Rissanen)

Miten nämä näkyvät omassa koulussasi ja koko Orivedellä?

Mitä toiveita tai odotuksia sinulla on koulusi ja koko kaupungin esimiestyölle?

TYÖYHTEISÖN TAPA VIESTIÄ

ONGELMAKESKEINEN KESKUSTELU

- Pohditaan persoonallisuuksia ja vatvotaan henkilösuhteita
- Otetaan luulot ja kuulopuheet vahvasti keskusteluun mukaan
- Etsitään syyllisiä ongelmille, henkilöidään asioita
- Muistellaan menneitä
- Kehitellään ratkaisut oman mukavuuden takaamiseksi
- Päivitellään ongelmia
- Odotetaan että muut tekevät ja kantavat vastuun
- Ei kiitetä, ei kannusteta, ei innosteta eikä motivoida

RATKAISUKESKEINEN KESKUSTELU

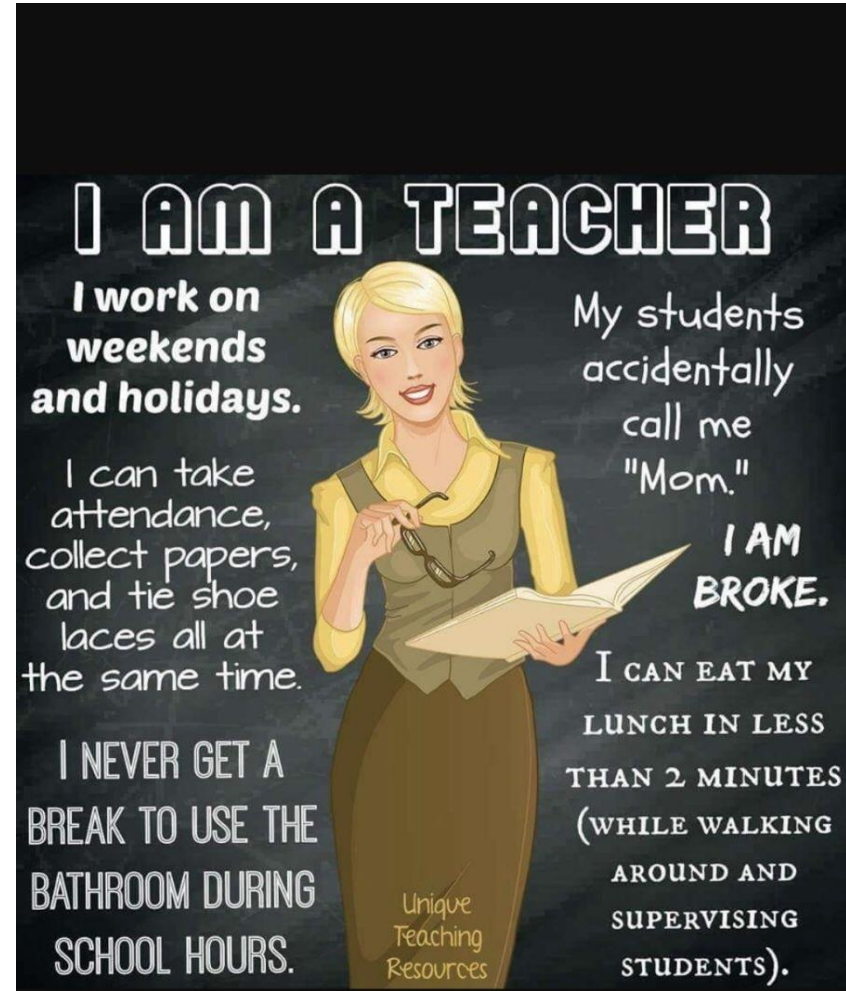
- Tarkennetaan asioihin liittyvät faktat ja tavoitteet
- Keskustellaan faktojen pohjalta
- Etsitään ratkaisuja ja käytännön kehittämistoimia, ei etsitä syyllisiä
- Kuunnellaan toisten ideoita
- Ratkaisut mietitään työn sujumuuden kannalta
- Kehitellään ideoita
- Kannetaan vastuuta
- Kiitetään ja kannustetaan, innostetaan ja motivoidaan

NEGATIIVINEN AIVORIIHI

- Kertokaa, mihin koulun/opetuksen kehittämissuuntaan ette usko.
- Miettikää, mikä ainakin tulee menemään pieleen.
- Mitä ette osaa, ettekä aio oppia.
- Mikä on nykyajassa ihan väärin.
- Miten toimimme, että varmasti voimme sitten jälkiviisastella.

(Markku Rissanen)

TYÖRAUHA-ALUSTUS PASI KIEMA

HYVÄ TYÖRAUHA?

- Pohjautuu oppimiskäsitykseen
- Erilaiset työtavat
- Oppilas on aktiivinen toimija ja tiedon käsittelijä
- Elämyksellisyys, toiminnallisuus, vuorovaikutus, ilmaisu
- Osallistuminen, vaikuttaminen
- Tieto- ja viestintätekniiikan osaaminen
- Oppilaan kohtaaminen, kunnioittaminen, arvostaminen
- Yhteistyö muun henkilöstön ja huoltajien kanssa

HUOMAA HYVÄ

- Aikuisen oma esimerkki
- Lasten kannustaminen ja rohkaiseminen toisen hyvän huomaamiseen
- Erilaisuuden hyväksyminen
- Tyrmäätkö jos joku käyttää omaa älyään ja luovuuttaan?
- Sammutatko innon vai rohkaisetko?
- Pitääkö kaikkien tehdä aina samoin?
- ”Oppilaan idea open taskuun”

AMMATILLINEN HAASTE

- Kuinka voin kohdata tämän ongelman ammatillisesti?
- Päivittely ei auta.
- Mitä minä voin tehdä tukeakseni näitä oppilaita, opettajaa, koulun toimintakulttuuria?
- Keskusteletko huomaamistasi epäkohdista kyseisen opettajan kanssa vai kahvipöydässä toisten opettajien kanssa?
- Kyseinen opettaja ei voi toimia, jos ei tiedä mielipidettäsi.
- Työyhteisön tapa kohdata ja ratkaista yhdessä tai erikseen ongelmatilanteet.
- Lasten ja nuorten kohtaaminen: Mitä olisit tehnyt toisin?

KANNATTA LUKEA

Vitun huora mä rakastan sua:

<http://kurvien.blogspot.fi/>

<http://www.autismiliitto.fi/autismikirjo>

Mitä enemmän tiedät, sitä paremmin ymmärrät.

OPETTAJAT JA OHJAAJAT KOHTAAVAT TYÖSSÄÄN MONENLAISIA HAASTEITA...

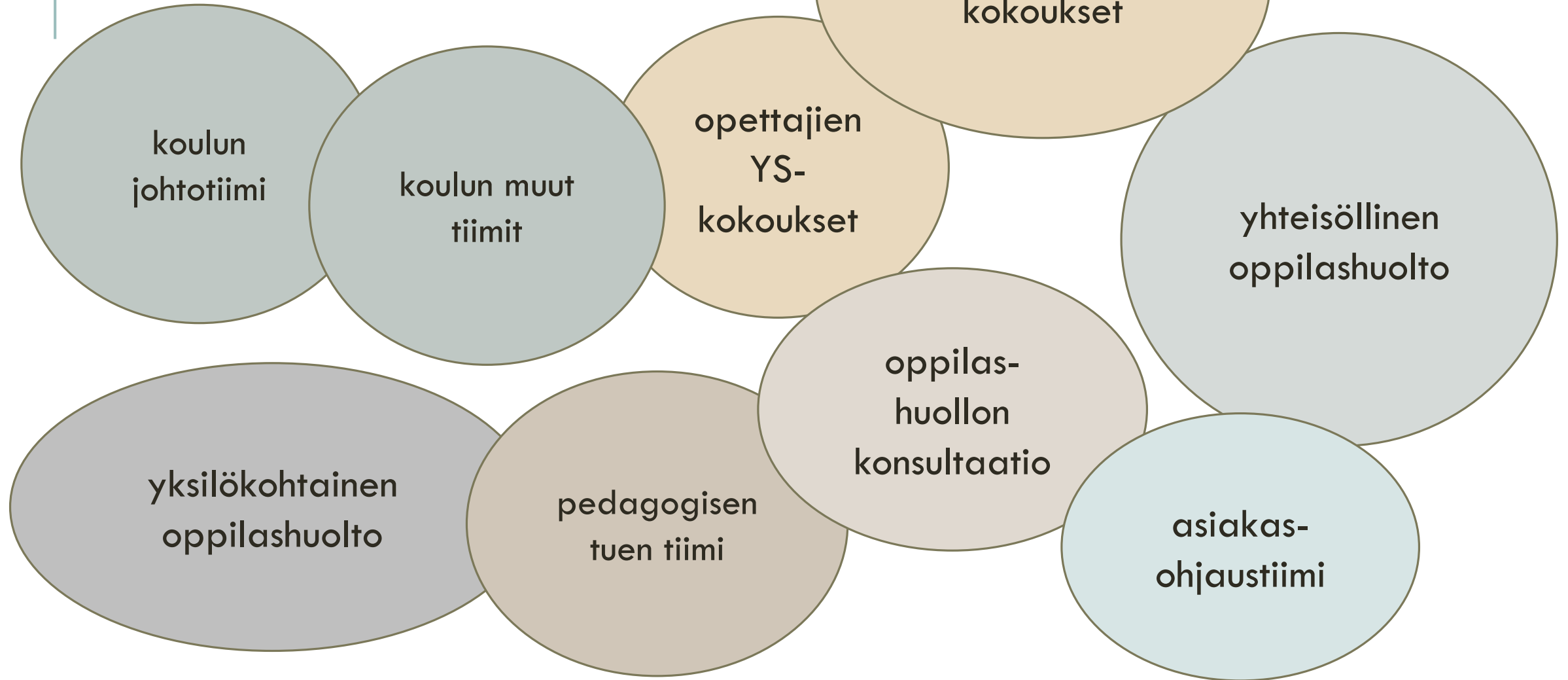
ON HALLITTAVA HERMONSA JA KIELENSÄ

MITÄ TYÖRAUHAN ETEEN VOI TEHDÄ? POHDINTA PASIN AJATUSTEN POHJALTA

- Millainen toimintakulttuuri tukee hyvää työrauhaa?
- Kuinka voit tehdä yhteistyötä?
- Tukevatko oppilaiden tuen rakenteet hyvää työrauhaa koulu-/kaupunkitasolla?
- Kuinka monialainen yhteistyö tukee luokkatyötä?
- Työ jatkuu koulutasolla.

YHTEISTYÖ...

YHTEISÖLLINEN OPISKELUHUOLTO (OHL 4 §)

Yhteisöllisellä opiskeluhuollolla tarkoitetaan toimintakulttuuria ja toimia, joilla koko oppilaitosyhteisössä edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta sekä opiskeluympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä. Yhteisöllistä opiskeluhuoltoa toteuttavat kaikki opiskeluhuollon toimijat.

Kaikkien oppilaitoksessa työskentelevien sekä opiskeluhuoltopalveluista vastaavien viranomaisten ja työntekijöiden on edistettävä opiskelijoiden ja oppilaitosten hyvinvointia sekä kotien ja oppilaitosten välistä yhteistyötä.

Oppilaitoksen henkilökunnalla on ensisijainen vastuu oppilaitosyhteisön hyvinvoinnista.

YHTEISÖLLINEN OPISKELUHUOLTO

- Yhteisöllisessä oppilas-/opiskelijahuoltotyössä seurataan, arvioidaan ja kehitetään koulu yhteisön ja oppilasryhmien hyvinvointia.
- Lisäksi huolehditaan koulu ympäristön terveellisyydestä, turvallisuudesta ja esteettömyydestä.
- Yhteisöllisten toimintatapojen kehittämisessä tehdään yhteistyötä oppilaiden, huoltajien sekä muiden lasten ja nuorten hyvinvointia edistävien viranomaisten ja toimijoiden kanssa.
- Voidaan puhua myös ennakoivasta oppilashuoltotyöstä.

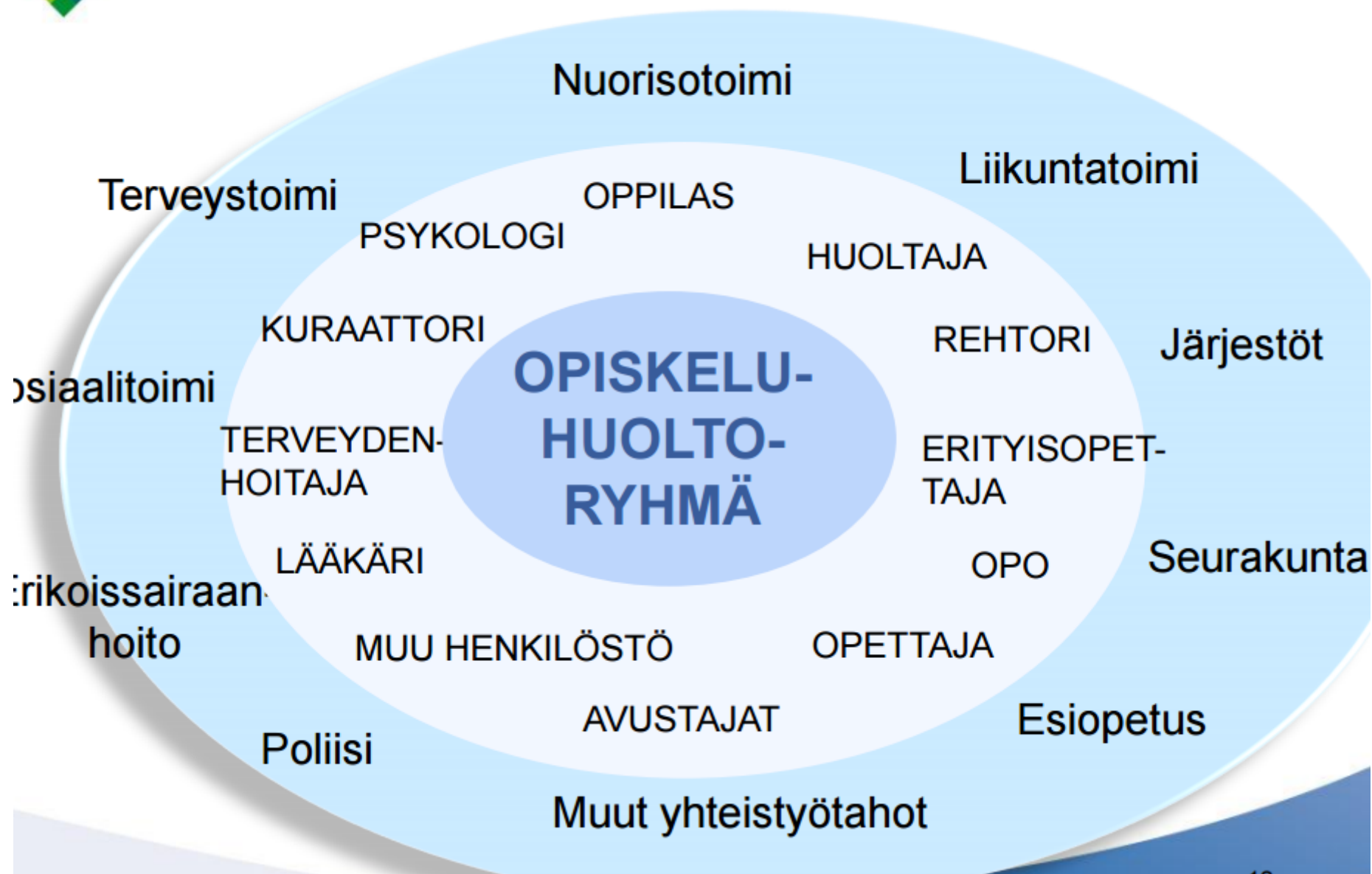

Esimerkkejä yhteisöllisestä hyvinvointityöstä

Yhteisöllisen oppilashuollon toimijoita

YHTEISÖLLISEN OPPILASHUOLLON VUOSIKELLO

- Yhteisöllinen oppilashuolto kuvataan opiskeluhuoltosuunnitelmassa. Toiminta on hyvä suunnitella vuosikelloksi.
- Vuosikellon toimivuutta arvioidaan lukuvuosittain.
- Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä
 - Monialainen ydinryhmä
 - Vierailijat kutsutaan kokoukseen tarpeen mukaan
 - Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä voi sopia pienempien ryhmien perustamisesta kehitystyötä varten, tulokset esitellään yhteisölliselle oppilashuoltoryhmälle ja muille sidosryhmille

ESIMERKKI MAALISKUU

Yhdeksänsien luokkien koulumenestyksen ja jatko-opintosijoittumisen seuranta (opo)

Tulevan lukuvuoden oppilasmäärien ennusteet (rehtori ja apulaisrehtori)

Uusien seiskaluokkien muodostaminen, resurssit ja periaatteet (rehtori)

Mahdolliset muutokset tuleviin ykkösiin (pk-johtajat ja apulaisrehtori)

Tulevien ykkösten tutustumisen suunnitteleminen

Hyvinvointikysely kaikille luokille (opo)

Kuukauden koulurauhateema

MITEN YHTEISÖLLISYYDEN RAKENTAMINEN ON ONNISTUNUT KOULUSSASI?

- Aikuiset
- Lapset/nuoret
- Opiskeluholto
- Muut tahot

OSALLISUUS

- Kuulua johonkin itseään suurempaan ryhmään
- Olla hyväksytty osana työyhteisöä
- Tärkeintä on arjen kokemus
- Lisäksi laajemmat yhteisöllisyyskokemukset
- Inhimillisesti arvokkaat kokemukset
- Hyvä luokka-/ryhmähenki, miltä näyttää ja kuuluu, miltä tuntuu
- Oppilaan/opiskelijan mahdollisuus vaikuttaa omaan opiskeluunsa, arkeensa

**”THEY MAY NOT
HEAR YOU, BUT
THEY FEEL YOUR
ATTITUDE.”**

Jokainen kohtaaminen on mahdollisuus.

TVA

Opetushenkilöstön TVA-järjestelmän päivittäminen 1.8.2018 alkaen

- koulujen kesken jaetaan n. 2360 euroa kuukaudessa
- Vanhat lisät lakkaavat, kun rehtorit saavat opettajatietolomakkeet tehtyä
- Rehtorit esittelevät kriteerit koulukohtaisissa vesoissa ja tekevät kasvatus- ja opetusjohtajalle esityksen summan jakamisesta yksikössään
- hyvinvointijohtaja tekee päätöksen
- Lisät maksetaan (peritään) takautuvasti

HANKKEET TIINA SARISALMI

Iloista uutta
lukuvuotta!

